БЮДЖЕТ 2019
накратко

„Ако бюджетът ни го позволява“ – с това условие всички ние харчим парите си в ежедневието или при реализацията на желанията ни за придобивки.
Това е и най-честият отговор в Министерството на финансите, когато държавната власт, в лицето на министерствата, и местната власт, в лицето на общините, заявяват желанията си за разходи по социално-икономическите си приоритети и програми през годината.

Информацията в този бюлетин е изготвена от Министерството на финансите, за да представи накратко и по-ясно какви приходи ще събере държавата през 2019 г., за какво ще ги похарчи и къде ще има в повече от миналата година.

БЮДЖЕТ 2019
накратко

„Ако бюджетът ни го позволява“ – с това условие всички ние харчим парите си в ежедневието или при реализацията на желанията ни за придобивки.
Това е и най-честият отговор в Министерството на финансите, когато държавната власт, в лицето на министерствата, и местната власт, в лицето на общините, заявяват желанията си за разходи по социално-икономическите си приоритети и програми през годината.

Информацията в този бюлетин е изготвена от Министерството на финансите, за да представи накратко и по-ясно какви приходи ще събере държавата през 2019 г., за какво ще ги похарчи и къде ще има в повече от миналата година.

Икономически перспективи

Икономиката ще продължи да расте

За 2019 г. МФ прогнозира, че ние, като общество, ще произведем 116 млрд. лв. брутен вътрешен продукт. Това дава основания за спокойствие, че функциите на държавата ще могат да бъдат финансово обезпечени.
За 2019 г. се очаква растежът на икономиката да бъде 3,7 %.

Безработицата ще продължи да намалява

От 2015 г., когато е била 9,1 %, безработицата намалява. Тенденцията е да продължи да намалява и през следващите години – прогнозата е за ниво от 4,8 % през 2019 г.

Инфлацията ще се задържи в умерени граници

Инфлацията беше умерена през 2017 и 2018 г. През 2019 г. тя се очаква да бъде 3 % и след това да започне да намалява.

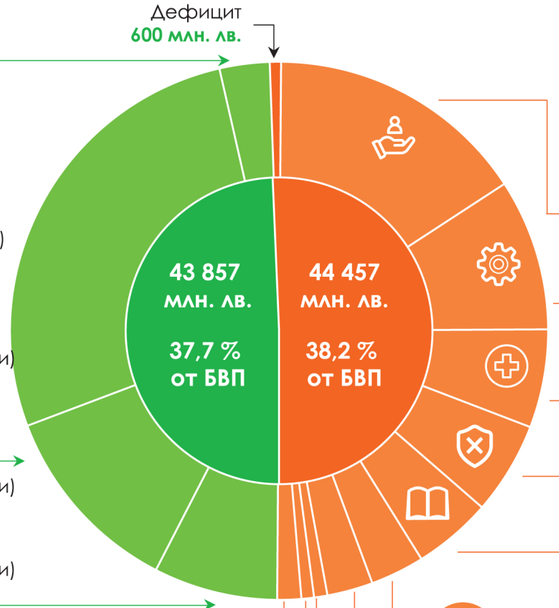
Настоящият бюлетин е алтернативна форма за разпространение на т.нар. „бюджет за гражданите“ и има за цел да подобри бюджетната прозрачност и информираността на обществото.

БЮДЖЕТ 2019

ОТ КЪДЕ ИДВАТ ПРИХОДИТЕ

ПРИХОДИ

Растежът на икономиката, резултатите от борбата с данъчните измами и повишената събираемост допринасят за ръста на приходите в бюджета – 5,6 млрд. лв. повече спрямо 2018 г.

Помощи и дарения
2 683,3 млн. лв.
(6,1 % от общите приходи)

Данъчни приходи
24 166,9 млн. лв.
(55,1 % от общите приходи)

Приходи от социалното и здравното осигуряване
10 379,2 млн. лв.
(23,7 % от общите приходи)

Неданъчни приходи
6 627,6 млн. лв.
(15,1 % от общите приходи)

Почти цялата сума на помощите и даренията се формира от средствата от европейските фондове и програми

Данъци и акцизи (ставки)

Данък върху доходите ..... **10 %**

Данък за фирмите..... **10 %**

Данък върху добавената стойност..... **20 %**

Акциз за нагреваемите тютюневи изделия..... **233 лв./кг**
▲81лв./кг

Осигуровки

Вноска за здраве ..... **8 %**

Вноска за социално осигуряване ..... **25 %**

Минимален осигурителен доход за самоосигуряващи се лица = на минималната работна заплата ..... **560 лв.**
▲50 лв.

Максимален осигурителен доход..... **3 000 лв.**
▲400 лв.

Всички данни са по Консолидираната фискална програма, която включва обобщени показатели по бюджетите, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на бюджетните организации, в т.ч. и приетите от Народното събрание закон за държавен бюджет и законите за бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса за 2019 г.

ЗА КАКВО ЩЕ СЕ ХАРЧАТ ПАРИТЕ НА ДАНЪКОПЛАТЦИТЕ

РАЗХОДИ

Номиналният ръст на общите разходи за 2019 г. спрямо 2018 г. е 5,1 млрд. лв.

Съотношението национален бюджет / средства от ЕС е 93,7 % / 6,3 %

Социално осигуряване, подпомагане и грижи
13 945,3 млн. лв. (12 % от БВП)

Икономически дейности и услуги
8 102,2 млн. лв. (7,0 % от БВП)

Здравеопазване
5 256,7 млн. лв. (4,5 % от БВП)

Отбрана и сигурност
4 952,7 млн. лв. (4,3 % от БВП)

Образование
4 203,4 млн. лв. (3,6 % от БВП)

Общи държавни служби
2 885,1 млн. лв. (2,5 % от БВП)

Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда
2 446,3 млн. лв. (2,1 % от БВП)

Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело
713,9 млн. лв. (0,6 % от БВП)

Други
669,2 млн. лв. (0,6 % от БВП)

Вноска към ЕС
1 282,1 млн. лв. (1,1 % от БВП)

КОИ СА ПРИОРИТЕТИТЕ

Социална политика – най-голям дял от публичните разходи за 2019 г. – 31,4 %

Допълнителни средства за:

Хората с увреждания..... **150,0 млн. лв.**

Помощи за отопление..... **40,4 млн. лв.**

Помощ за деца сираци без право на наследствена пенсия ..... **7,0 млн. лв.**

Разходите за пенсии са 22,6 % от всички разходи
с тенденция да се увеличават

За пенсии – над 10 млрд. лв.
От 1 юли 2019 г.:

- ▲ с **5,7 %** се увеличават всички пенсии, отпуснати до края на 2018 г.
- ▲ **1200 лв.** става максималният размер на получаваните една или повече пенсии

Отбрана

1 839,3 млн. лв. – 1,58 % от БВП или 4,1 % от публичните разходи

▲ до достигане на 2 % от БВП през 2024 г.

Образование

Допълнителни средства за:

предучилищното и училищното образование

▲20 % ръст на възнаграждения за педагогическия персонал ..... **330 млн. лв.**

▲10 % ръст на възнаграждения за непедагогическия персонал ..... **39 млн. лв.**

Занимания по интереси ..... **25,1 млн. лв.**

Работа с деца от уязвими групи ..... **8 млн. лв.**

Храна и транспорт на ученици ..... **12,3 млн. лв.**

висшето образование

Обучение на студенти и докторанти ..... **39 млн. лв.**

Стипендии ..... **2 млн. лв.**

За специалности с бъдещ недостиг..... **2 млн. лв.**

УСВОЯВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ И ПРОГРАМИ

Въздействието върху бюджета от финансовите взаимоотношения с ЕС, в частта на разходите (вкл. националното съфинансиране) за 2019 г. е в размер **4 116,8 млн.лв.**, което е 3,5 % от БВП.

Подкрепата от държавния бюджет за общините за 2019 г. е 3 745,8 млн. лв., като ръстът от 481,7 млн. лв. спрямо 2018 г. се предоставя за:	**Правителството ще подкрепя общините чрез по-справедлив модел за определяне на средствата**
▪ делегирани от държавата дейности ▲ 453,7 млн. лв.	**Финансирането от държавния бюджет за делегираните от държавата дейности** се определя на база приети от Министерския съвет стандарти с натурални и стойностни показатели
▪ изравнителна субсидия ▲ 10 млн. лв.	**Механизмът за разпределение на общата изравнителна субсидия** ще подкрепи общините с по-ограничени възможности с цел да се намалят дисбалансите на местно ниво
▪ зимно поддържане и снегопочистване ▲ 3 млн. лв.	
▪ целева субсидия за капиталови разходи ▲ 15 млн. лв.	**Механизмът за разпределение на целевата субсидия за капиталови разходи** ще осигури допълнителен ресурс за подпомагане на общините за подобряване състоянието на социалната и техническа инфраструктура

Каква част от КФП са общинските бюджети	**в % от съответния показател по КФП**
Общо разходи	14,2 %
Приходи, помощи и дарения	5,5 %
Данъчно-осигурителни приходи	3,0 %
Неданъчни приходи	20,5 %

Въвеждат се промени за по-справедлив модел на облагане при някои местни данъци, като:

- ще се ползва данъчно облекчение само за едно основно жилище, независимо на територията на коя община се намира;
- по нов начин ще се определя данъкът за леките и товарните автомобили до 3,5 т. на базата на два компонента – имуществен и екологичен.

Финансовото състояние на общините се измерва чрез показатели за финансова самостоятелност, финансова устойчивост и инвестиционна активност, като за третото тримесечие на 2018 г.:

- с най-добри параметри на тези показатели са Столична община, Пловдив, Русе, Бургас, Несебър, Панагюрище, Челопеч, Златица, Божурище, Иваново;
- най-голямо намаление в размера на задълженията за разходи спрямо края на 2017 г. отчитат Столична община, Пловдив, Сливен, Поморие и Перник;
- с най-голямо намаление на поетите ангажименти за разходи спрямо края на 2017 г. са Варна, Перник, Стара Загора, Русе, Хасково и Смолян;
- с най-голямо намаление на просрочените задължения по бюджета спрямо края на 2017 г. са общините Сливен, Поморие, Перник, Лом, Видин, Стамболово и Доспат.

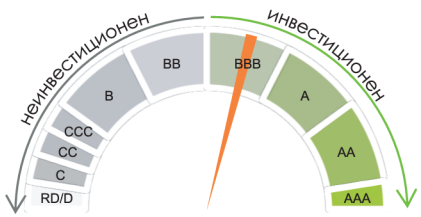
Общините с финансови затруднения за 2018 г. са 13.
Общините със съгласуван план за оздравяване към 30.09.2018 г. са 11, като на 10 плановете са съгласувани през 2017 г.

КАК НИ ОЦЕНЯВАТ В МЕЖДУНАРОДЕН ПЛАН

Къде сме ние спрямо средните за Европейския съюз показатели, според последните прогнози на Европейската комисия за 2019 г.

Показатели	Прогноза на ЕК за България	Средно за ЕС (ЕС-28)
Реален икономически растеж	**3,7 %**	1,9 %
Инфлация	**2,0 %**	2,0 %
Безработица	**5,8 %**	6,6 %
Бюджетно салдо на сектор „Държавно управление“	**0,6 % от БВП**	-0,8 % от БВП
Дълг на сектор „Държавно управление“	**21,3 % от БВП**	79,5 % от БВП

Как ни оценяват рейтинговите агенции

! На 16.11.2018 г. рейтинговата агенция Fitch потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България ‘BBB’ в чуждестранна и местна валута със стабилна перспектива.

! На 30.11.2018 г. рейтинговата агенция S&P Global Ratings потвърди дългосрочния и краткосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB-/A-3'. Перспективата пред рейтинга също се потвърждава и остава положителна.

! Финансовата стабилност, ниският дълг и присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II) ще засилят допълнително доверието към страната ни и са фактор за бъдещо повишаване на рейтинга.

Как Международната инициатива International Budget Partnership (IBP) ни оценява по бюджетна прозрачност

Според последното проучване **Open Budget Index 2017** страната ни се нарежда сред държавите със значително ниво на прозрачност.

